

стие, ако не смѣтаме туй у Спиридона — въздвижеся Кълашинъ краля и сынъ его Марко Кралювик, и братъ его Углешъ деспот, и Константин деспот, княз сарскій, и нѣма князи мнози . . . ¹⁾ Отъ друга пѣкъ страна, народната повѣсть за Маричкия бой разказва, че тогава Дѣяновци се отдѣлили отъ сръбскитѣ войводи: „Марко синъ краля Вукашина, и Костандинъ Жеглиговацъ, синъ воеводе Деяна и Драгашъ, те, три велике войводе одбегоше од сръбске господе“ ²⁾. Тѣй или иначе т. е. участвували въ боя сръщу турцитѣ или не, турското нашествие сполетѣло и тѣхната земя прѣзъ сѣщата 1371 г. За това говорятъ турскитѣ и византийски извѣстия. Това събитие е отбѣлзвано у Халкокондила съ общи думи, — че слѣдъ заемање дарщината (въ Тракия) на българтѣ, Мурадъ си подчинилъ и Драгаша синъ Жарковъ (гесп. на Дѣяна Жарковъ) и Богдана, който владѣлъ Родопитѣ, както и други войводи на сърби, елини и албанци ³⁾. Турскиятъ географъ Хаджи Калфа забѣлзва: „Този градъ (Кюстендилъ) е билъ българска столица. При покоряване на тѣзи земи прѣзъ година 773 отъ егира (т. е. 1371 — 1372), тогавашниятъ заповѣдникъ се обърналъ къмъ Високата порта съ молба да му се опрости данъка, което му било обѣщано положително,“ ⁴⁾. Хаджи Калфа е отнесълъ погрѣшно къмъ год. 1371—2, богато е билъ прѣвзетъ Велбуждъ, събитието за опрощаване на данъка на Константина, а то, както ще видимъ, станало послѣ, прѣзъ 1389 г.

По-подробно е описано прѣвземаньето на града и областта въ турския историкъ Сеадедина, отъ XVII в., единъ ръкописъ отъ чиято история (Тачъ-юль-Теварихъ, Корона на историтѣ) се намѣри между турскитѣ книги на Софийската народна библиотека. Прѣзъ пролѣтъта 773 г. отъ егира или 1371 отъ Христа Лала Шахинъ паша тръгналъ съ многобройна войска (спахии) да земе кюстендилската държава и да постави тамъ турски редъ. „Истина е, казва

¹⁾ История во кратицѣ о болгарскомъ народѣ славенскомъ. Изд. В. Н. Златарски, София 1900, стр. 89—90.

²⁾ Starine X, 187.

³⁾ *Είχε δὲ καὶ τῶν Μυσῶν βασιλεὺς, πρὸς δὲ καὶ Ἀράγασιον τὸν Ζάρχου παῖδα καὶ Μλόγθανον τὸν τῆρ Ῥοδόπην κατέχοντα καὶ ἄλλους τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἡγεμόνας καὶ Τριβαλλῶν καὶ Ἑλλήνων καὶ Ἀλβανῶν (Chalc. De rebus Turcicis, II, 49).*

⁴⁾ *Hadschi Chalfa, Rumeli und Bosna. Wien 1812, стр. 88.*

В. Деян Жарков